

GEMEENTE EPE
INGEKOMEN OP:

04 MEI 2012

Gemeente Epe
T.a.v. de heer D. Scarse
Postbus 600
8160 AP EPE

DHV B.V.
Verlengde Kazernestraat 7
7417 ZA Deventer
Postbus 927
7400 AX Deventer
T 088 348 30 00
F 088 348 30 01
E deventer@dhv.com
www.dhv.nl

2012-15480

Deventer, 3 mei 2012

uw kenmerk : -
ons kenmerk : LW-DE20120082
dossier : BB1357
project : Voortoets Wachtelenbergweg Epe
betreft : Rapportage
behandeld door : Edith Dorsman
telefoon, e-mail : 088 348 63 75, edith.dorsman@dhv.com
classificatie : Klant vertrouwelijk

Hierbij zenden wij u : de rapportage "Voortoets ontwikkeling Unilocatie Wachtelenbergweg" met kenmerk LW-AF20120934 in drievoud.

-
- ☐ voor uitvoering
☐ ter goedkeuring
☐ graag uw oordeel
☐ op uw verzoek
☒ volgens afspraak

- ☐ ter informatie
☐ dank voor inzage
☐ graag retour
☐
-

Met vriendelijke groet,
DHV B.V.

Voortoets ontwikkeling Unilocatie Wachtelenbergweg

Gemeente Epe

mei 2012

Voortoets ontwikkeling Unilocatie Wachtelenbergweg

dossier : BB1357
registratienummer : LW-AF20120934
versie : 2
classificatie : Klant vertrouwelijk

Gemeente Epe

mei 2012

INHOUD

BLAD

1	INLEIDING	3
2	DE INGREEP	4
2.1	Beknopte beschrijving van de Ingrep	4
2.2	Gevolgen	4
2.2.1	<i>Stikstofdepositie</i>	4
2.2.2	<i>Geluid</i>	5
2.2.3	<i>Versnippering en barrièrewerking</i>	5
2.2.4	<i>Verstoring door aanwezigheid van mensen en machines</i>	5
2.2.5	<i>Licht</i>	6
3	WETTELIJK KADER	7
3.1	Natuurbeschermingswet 1998	7
3.2	Natura 2000-gebied Veluwe	7
3.2.1	<i>Begrenzing</i>	7
3.2.2	<i>Instandhoudingsdoelstellingen</i>	7
3.2.3	<i>Beschermde Natuurmonumenten</i>	8
4	VOORKOMEN N2000 HABITATTYPEN EN SOORTEN IN OMGEVING PLANGEBIED	11
4.1	Habitattypen	11
4.2	Habitatrichtlijnsoorten	12
4.3	Vogelrichtlijnsoorten	13
5	EFFECTEN	16
5.1	Habitattypen	16
5.2	Habitatrichtlijnsoorten	16
5.3	Vogelrichtlijnsoorten	16
6	CONCLUSIE	19
7	GERAADPLEEGDE BRONNEN	20
8	COLOFON	21

BIJLAGE

1	Berekening stikstofdepositie
---	------------------------------

1 INLEIDING

Aan de Wachtelenbergweg te Epe staat de realisatie van de Unilocatie gepland. De Unilocatie zal twee basisscholen, twee kinderopvangorganisaties en de buurtvereniging huisvesten.

Het voorontwerp bestemmingsplan heeft inmiddels ter inzage gelegen en naar aanleiding daarvan heeft de provincie Gelderland gevraagd rekening te houden met de mogelijke gevolgen van het plan op de instandhoudingsdoelstellingen van het verderop gelegen Natura 2000-gebied "Veluwe". Op grond van artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998 dienen de mogelijke gevolgen van het plan op de instandhoudingsdoelstellingen van dit gebied in beeld gebracht te worden.

Deze voortoets heeft als doel om eventuele effecten van het voornemen op de instandhoudingsdoelstellingen van het nabijgelegen Natura 2000-gebied Veluwe in beeld brengen. Er wordt uitspraak gedaan of er kans is op significant negatieve effecten en of een passende beoordeling moet worden opgesteld.

2 DE INGREEP

2.1 Beknopte beschrijving van de Ingreep

Aan de Wachtelenbergweg te Epe staat de realisatie van de Unilocatie gepland. De Unilocatie zal twee basisscholen, twee kinderopvangorganisaties en de buurtvereniging huisvesten. In de huidige planning wordt gestreefd naar oplevering in het voorjaar van 2014. De Unilocatie is gelegen tussen sportvelden, sporthal en woningen, een locatie die door de gemeenteraad is gekozen op basis van een (stedenbouwkundige) afweging van enkele locaties.

2.2 Gevolgen

In deze paragraaf worden de algemene gevolgen van de voorziene ingreep beschreven. Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen worden in hoofdstuk 5 beschreven.

Het gaat om tijdelijke verstoring (tijdens de bouw) en permanente verstoring (het gebruik van de voorzieningen).

2.2.1 Stikstofdepositie

De voorziene ontwikkeling heeft een verkeersaantrekkende werking, waardoor de stikstofdepositie toeneemt. Om te onderzoeken hoe de stikstofdepositie in de omgeving wordt beïnvloed door het project, is een berekening uitgevoerd. In bijlage 1 is de methode van de berekening beschreven.

Een toename van stikstofdepositie zorgt voor verzuring en vermesting, en daarmee voor een kwalitatieve aantasting van habitats en leefgebieden van Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten die hier gevoelig voor zijn. In tabel 2.1 is de kritische depositiewaarde voor de habitattypen en soorten in de omgeving van het plangebied weergegeven. De kritische depositiewaarde is de grens waarboven het risico niet kan worden uitgesloten dat de kwaliteit van het habitatype significant wordt aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermestende invloed van atmosferische stikstofdepositie.

Tabel 2.1. Kritische depositiewaarden voor habitattypen in omgeving plangebied

Habitattypen	Kritische depositiewaarden (mol N/ha/jr) ¹
H4030 - Droge heide	1100 (zeer gevoelig)
H9190 - Oude eikenbossen	1100 (zeer gevoelig)
H9120 - Beuken-eikenbossen	1400 (gevoelig)
H3260A - Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels)	>2400 (niet gevoelig)

Het Natura 2000-gebied Veluwe ligt op ongeveer 200 meter van de planlocatie. Het dichtstbijzijnde gevoelige habitatype (droge heide) ligt verder dan de Natura 2000-grens op circa 800 meter. Op deze afstand is de depositiebijdrage in de huidige en toekomstige situatie bepaald.

De toename als gevolg van het plan is circa 0,2 mol N/ha/jr. Deze waarde is worstcase (zie voor toelichting bijlage 1).

¹ Dobben H. van, A. van Hinsberg, 2008, *Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden*, Wageningen, Alterra rapport 1654

2.2.2 Geluid

Door de verkeersaantrekkende werking zal er sprake zijn van een toename van de geluidsbelasting van het verkeer. Als deze geluidsbelasting reikt tot in het Natura 2000-gebied ontstaat een kwalitatieve aantasting van leefgebied van de hiervoor gevoelige soorten. Rijnen en Foppen hebben onderzoek gedaan naar de effecten van verkeersgeluid op broedvogels². Zij onderscheiden twee categorieën broedvogels: bosvogels en weidevogels. Voor weidevogels wordt het gebied binnen de 47 dB(A) contour als verstoord aangemerkt, voor bosvogels de 42 dB(A) contour. De Natura 2000 vogelsoorten die rond het plangebied voorkomen behoren niet tot de weidevogels. In deze effectbeoordeling is daarom het verschuiven van de 42 dB(A)-contour aangehouden.

Met dezelfde uitgangspunten als voor berekening van de stikstofdepositie is een indicatieve berekening van de geluidsbelasting in de huidige en toekomstige situatie uitgevoerd. Hierbij is verder uitgegaan van 'normaal asfalt' (Dicht Asfalt Beton).

Hieruit blijkt de geluidsbelasting vrij laag is (dit heeft vooral te maken met de lage snelheid en het ontbreken van vrachtverkeer), en niet tot in het Natura 2000-gebied reikt. De 42 dB(A) contour verschuift 2-5 m (geluidsbelasting neemt toe), maar reikt ook in de toekomstige situatie niet tot in het Natura 2000-gebied.

Tabel 2. Afstand 42dB(A) contour (etmaalgemiddelde op 1,5 m hoogte)

Weg	Huidige situatie	Toekomstige situatie
Sportlaan	16 m	18 m
Wachtelenbergweg	23 m	27 m

Er zal tijdens de bouwwerkzaamheden tijdelijk sprake zijn van een vrij hoge geluidbelasting. Dit is echter een tijdelijk effect.

Bij permanent gebruik van de scholen in het plangebied is ten opzichte van de huidige situatie een lichte verhoging van de geluidbelasting te verwachten en dan met name overdag, wanneer de scholen open zijn. Aangezien het gebied temidden van sportvelden, een tennisbaan en woningen ligt waar momenteel ook al sprake is van een geluidbelasting, zal de lichte verhoging van de geluidbelasting weinig invloed hebben.

2.2.3 Versnippering en barrièrewerking

Omdat het plangebied zuidelijk direct aansluit op de bestaande bebouwing en omdat het plangebied zelf geen deel uit maakt van natuurgebieden, treedt geen versnipperende- of barrièrewerking op van de ontwikkelingen rond de Wachtelenbergweg. Dit aspect wordt daarom in deze voortoets verder niet meegenomen.

2.2.4 Verstoring door aanwezigheid van mensen en machines

Tijdens de bouwwerkzaamheden zullen mensen en diverse machines binnen het plangebied aanwezig zijn. Wanneer de toekomstige voorzieningen in het plangebied in gebruik zijn, zullen er naar verwachting meer bewegingen van mensen plaatsvinden in het plangebied.

In de huidige situatie is een deel van het plangebied echter al in gebruik als parkeerterrein voor de omliggende sportfaciliteiten met bijbehorende bewegingen en rond het plangebied bevinden zich in de huidige situatie sportvelden, tennisbanen en woningen. Daarom is er geen sprake van een merkbare

² Reijnen et al. 1992, Het voorspellen van het effect van snelverkeer op broedvogelpopulaties

toename van verstoring tot in het Natura 2000-gebied. Dit aspect wordt daarom in deze voortoets verder niet meegenomen.

2.2.5 Licht

Lichtuitstraling kan zowel tijdens de bouw als na realisatie van de plannen hoger zijn dan in de huidige situatie. Deze zal voornamelijk bestaan uit straatverlichting. Gezien de in de directe omgeving al aanwezige bebouwing en straatverlichting, en het feit dat eventueel uitstralend licht richting het Natura 2000-gebied door afscherming door bomen nauwelijks in het gebied doordringt, is er geen sprake van verstoring door verlichting in het Natura 2000-gebied. Dit aspect wordt daarom in deze voortoets verder niet meegenomen.

3 WETTELIJK KADER

3.1 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 implementeert onder andere de gebiedsbescherming van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Deze gebieden vormen een onderdeel van het Natura 2000 netwerk. Het Natura 2000 netwerk vormt de basis voor het behoud en herstel van de biodiversiteit in Europa. De Natura 2000-gebieden herbergen dan ook soorten en habitattypen die op Europees niveau van belang zijn.

De omgeving van het plangebied is op dit moment in procedure om aangewezen te worden als Natura 2000-gebied Veluwe. Het betreft zowel Vogel- als Habitatrichtlijngebied.

Voor de Veluwe als Natura 2000-gebied zijn door de toenmalige Minister van LNV (nu EL&I) in het ontwerp-aanwijzingsbesluit instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld. Het ontwerp-aanwijzingsbesluit is gepubliceerd op 9 januari 2007. Deze instandhoudingsdoelstellingen beschrijven de doelen voor de instandhouding van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties in het wild levende planten- en diersoorten, zoals vereist door de Vogel- en Habitatrichtlijn.

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 dient te worden bepaald of de realisatie van de Unilocatie (mogelijke) significant negatieve effecten veroorzaakt op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Veluwe. Hiertoe moeten de mogelijke effecten van de activiteit op dit gebied en zijn beschermde soorten in beeld worden gebracht.

Als significant negatieve effecten niet zijn uit te sluiten, moet een nader onderzoek in de vorm van een passende beoordeling en eventueel een ADC-toets worden opgesteld. Een vergunning kan dan alleen verkregen worden als er geen Alternatieven mogelijk zijn, er sprake is van 'Dwingende redenen van groot openbaar belang', en als Compensatie van de schade plaatsvindt.

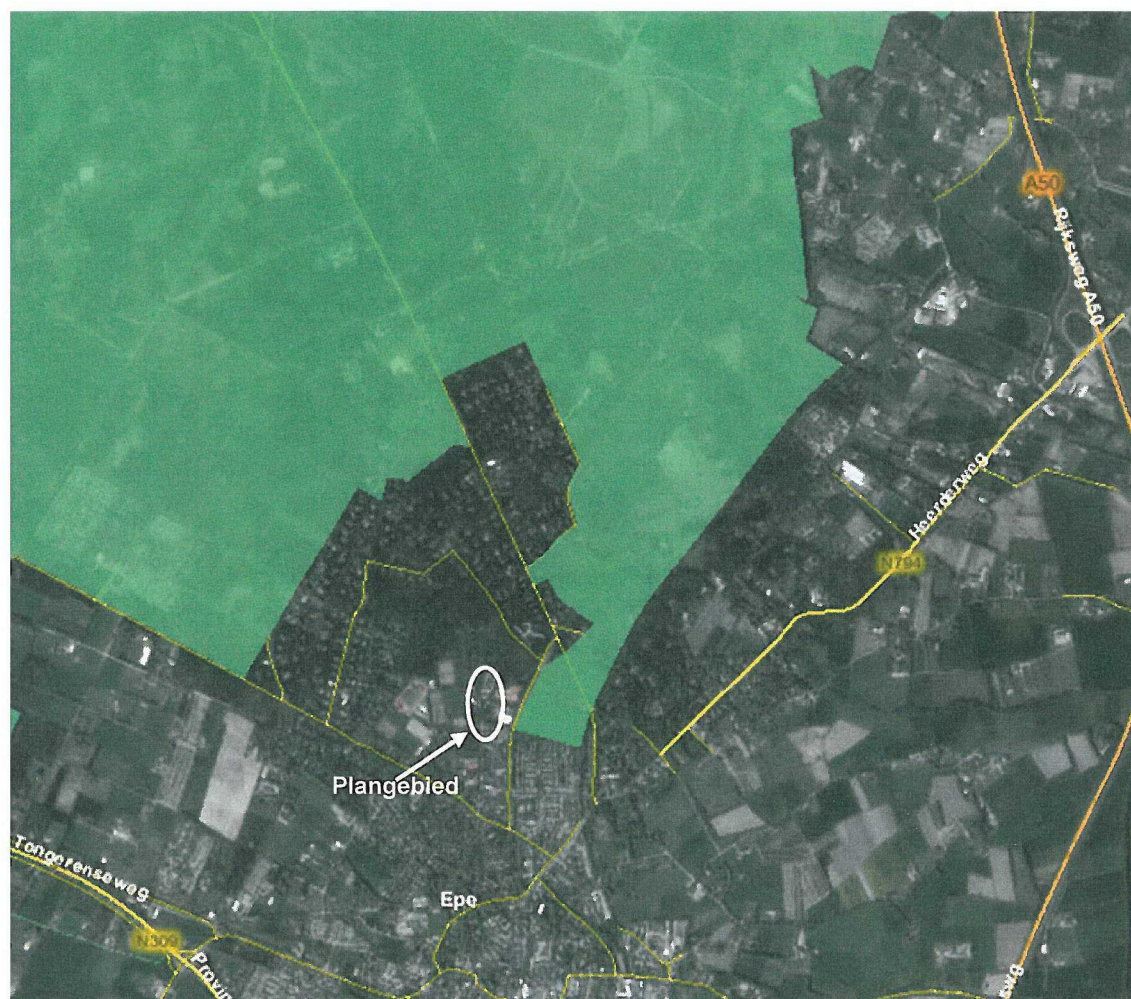
3.2 Natura 2000-gebied Veluwe

3.2.1 Begrenzing

Op ongeveer 200 m afstand van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Veluwe, zie figuur 3-1.

3.2.2 Instandhoudingsdoelstellingen

Op basis van ecologische argumenten is een aantal soorten en habitattypen geselecteerd waarvoor het gebied is aangewezen als Vogelrichtlijngebied en aangemeld als Habitatrichtlijngebied. Informatie over de staat van instandhouding van de habitattypen en soorten en over de instandhoudingsdoelstellingen van de Veluwe is ontleend aan het ontwerp-aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied Veluwe. In dat kader moet opgemerkt worden dat de formeel vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen, waaraan wettelijk getoetst moet worden nog niet beschikbaar zijn. Waar in het vervolg sprake is van 'instandhoudingsdoelstellingen' worden daarom de concept-instandhoudingsdoelstellingen bedoeld. In tabel 3.1 zijn deze instandhoudingsdoelstellingen weergegeven. De habitattypen en habitatsoorten die in deze tabel zijn genoemd hebben betrekking op de Veluwe als aangewezen Habitatrichtlijngebied. De in de tabel genoemde broedvogels hebben betrekking op de Veluwe als aangewezen Vogelrichtlijngebied.

Figuur 3-1. Begrenzing Natura 2000-gebied Veluwe nabij plangebied

3.2.3 Beschermde Natuurmonumenten

In het Natura 2000-gebied Veluwe liggen twee Beschermde Natuurmonumenten: Leemputten bij Staverden en Mosterdveen. Bij de definitieve aanwijzing van Natura 2000-gebied Veluwe zullen deze van rechtswege de status van Beschermde Natuurmonument verliezen. De natuurwaarden waarvoor de gebieden destijds als Beschermde Natuurmonumenten zijn aangewezen, zullen als zogenoemde 'oude doelen' onder de Natuurbeschermingswet 1998 echter nog steeds beschermd blijven. Voor deze gebieden is het beschermingsregime als bedoeld in artikel 16 Nbw 1998 van toepassing, wat inhoudt dat als gevolg van handelingen er geen schadelijke effecten mogen optreden op de beschermde natuurwaarden.

Vanwege de afstand van de gebieden tot de Unilocatie (Mosterdveen ca. 11 km, Leemputten bij Staverden ca. 18 km) zijn schadelijke effecten op deze gebieden op voorhand uit te sluiten. Om deze reden wordt aan deze gebieden in deze voortoets verder geen aandacht besteed.

Tabel 3.1. Instandhoudingsdoelstellingen van habitattypen en soorten van de gehele Veluwe³

Habitattypen	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H2310 - Stuifzandheiden met struikhei	--	>	>
H2320 - Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	-	=	=
H2330 - Zandverstuivingen	--	>	>
H3130 - Zwakgebufferde vennen	-	=	=
H3160 - Zure vennen	-	=	>
H3260A - Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels)	-	>	>
H4010A - Vochtige heiden (hogere zandgronden)	-	>	>
H4030 - Droge heiden	--	>	>
H5130 - Jeneverbesstruwelen	-	=	>
H6230 - *Heischrale graslanden	--	>	>
H6410 - Blauwgraslanden	--	>	>
H7110B - *Actieve hoogvenen (heideveentjes)	--	>	>
H7150 - Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	>	>
H9120 - Beuken-eikenbossen met hulst	-	>	=
H9160A - Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden)	--	>	=
H9190 - Oude eikenbossen	-	>	>
H91E0C - *Vochtige alluviale bossen	-	>	>

* Prioritair habitatype

Habitatsoorten	Landelijke staat van instandhouding	Relatieve bijdrage	Doelstelling omvang leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Doelstelling populatie
H1042 - Gevlekte witsnuitlibel	--	-	>	>	>
H1083 - Vliegend hert	-	++	>	>	>
H1096 - Beekprik	--	++	>	>	>
H1163 - Rivierdonderpad	-	++	>	=	>
H1166 - Kamsalamander	-	+	=	=	=
H1318 - Meervleermuis	-	++	=	=	=
H1831 - Drijvende waterweegbree	-	-	=	=	=

³ Ontwerpbesluit Veluwe (N2K057_WB HVN Veluwe.doc)

Broedvogelsoorten	Landelijke staat van instandhouding	Relatieve bijdrage	Doelstelling omvang leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Omvang populatie (indicatief t.b.v. draagkracht leefgebied)
A072 - Wespandief	+	++	=	=	150
A224 - Nachtzwaluw	-	+++	=	=	610
A229 - IJsvogel	+	+	=	=	30
A233 - Draaihal	--	-	>	>	100
A236 - Zwarte specht	+	++	=	=	430
A246 - Boomleeuwerik	+	++	=	=	2400
A255 - Duinpieper	--	+++	>	>	40
A276 - Roodborsttapuit	+	++	=	=	1000
A277 - Tapuit	--	+	>	>	100
A338 - Grauwe Klauwier	--	++	>	>	40

**Landelijke staat van
instandhouding**

+ gunstig
- matig gunstig
-- zeer ongunstig

**Relatieve bijdrage van gebied in
Nederland**

+++ >50%
++ groot (> 15%)
+ gemiddeld (2-15%)
- gering (< 2%)

Doelstelling

= behoud
> uitbreiding of verbetering
* prioritaire soort of habitatype

In deze voortoets wordt beschreven welke effecten het ontwikkelen van de Unilocatie heeft op het nabijgelegen Natura 2000-gebied Veluwe.

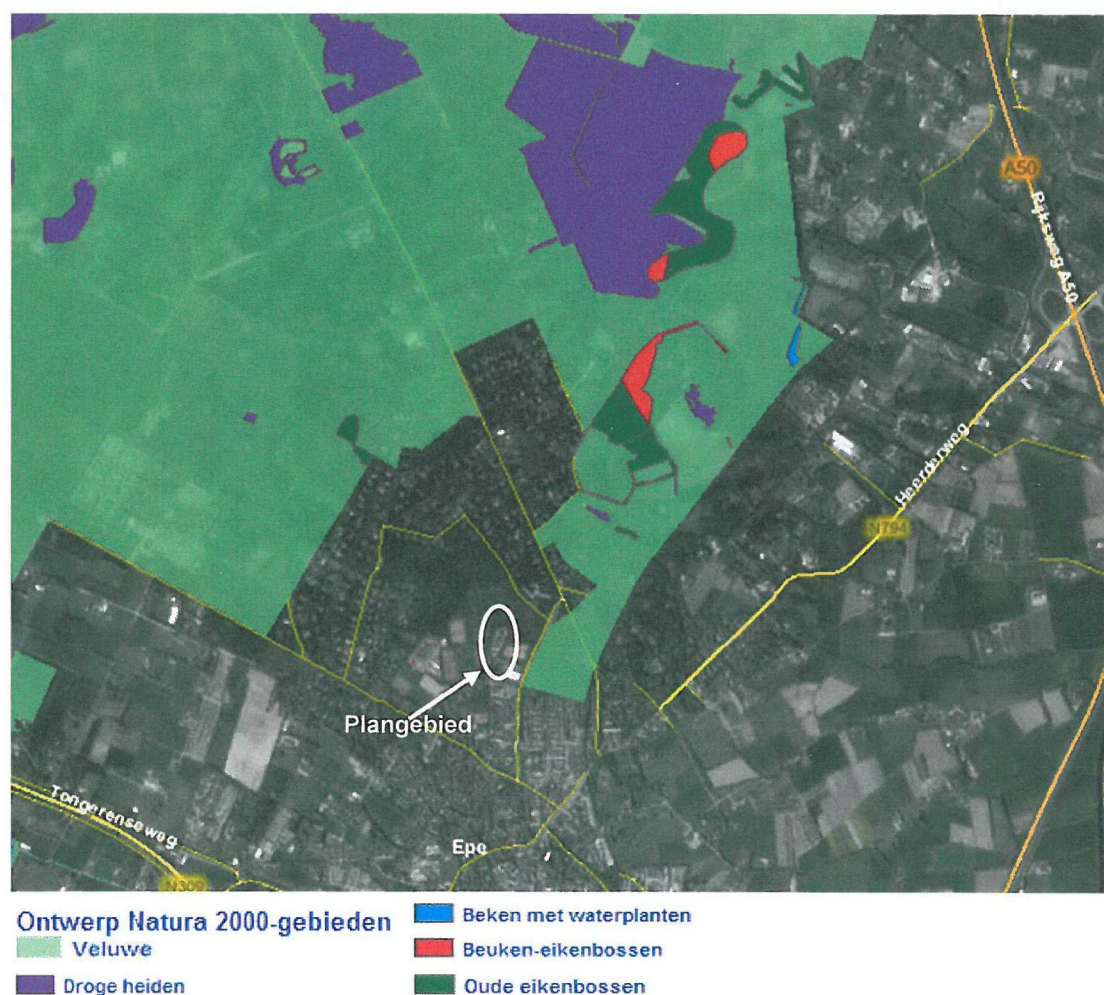
4 VOORKOMEN N2000 HABITATTYPEN EN SOORTEN IN OMGEVING PLANGEBIED

4.1 Habitattypen

In de omgeving van het plangebied komen de volgende habitattypen voor:

- droge heide, op ca 800 m afstand;
- oude eikenbossen, op ca 800 m afstand;
- beuken-eikenbossen, op ca 1,3 km afstand;
- beken met waterplanten, op ca 1,9 km afstand.

De Natura 2000 habitattypen in de omgeving van het plangebied zijn weergegeven in onderstaand figuur.

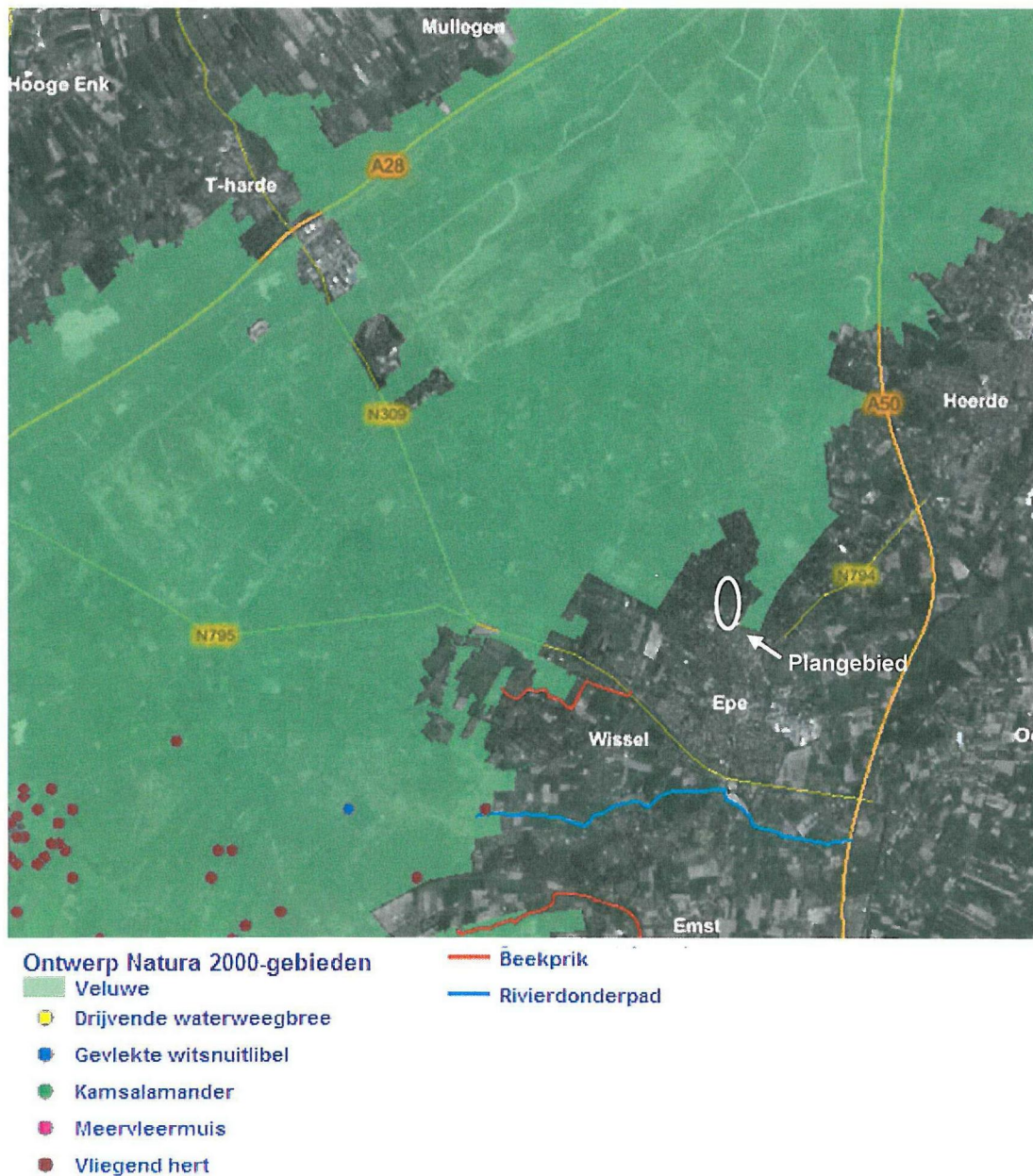

Figuur 4-1. Ligging habitattypen in omgeving plangebied ⁴

⁴ Werkkaarten Natura 2000 beheerplan Veluwe, Atlas Groen Gelderland, Provincie Gelderland

4.2 Habitatrichtlijnsoorten

In de directe omgeving van het plangebied komen geen Habitatrichtlijnsoorten voor. Ten zuidwesten van het plangebied, op een afstand van meer dan 1,7 km komen verschillende Habitatrichtlijnsoorten voor (o.a. beekprik), zie onderstaand figuur.

Figuur 4-2. Voorkomen Habitatrichtlijnsoorten in omgeving plangebied⁵

⁵ Werkkaarten Natura 2000 beheerplan Veluwe, Atlas Groen Gelderland, Provincie Gelderland

4.3 Vogelrichtlijnsoorten

Het Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied vormt het leefgebied van verschillende Vogelrichtlijnsoorten, zie figuur 4-3 t/m figuur 4-10 ⁶.

Figuur 4-3. Leefgebied wespandief

Figuur 4-4. Leefgebied zwarte specht

Wespandief

Het leefgebied van de wespandief dat op de kaarten is weergegeven loopt tot buiten het Natura 2000-gebied Veluwe. Ook het plangebied is aangemerkt als actueel leefgebied van de wespandief.

Actueel gebiedsdekkend overzicht van het voorkomen van de wespandief als broedvogel ontbreekt echter.⁷ Uit zenderonderzoek in 2008 blijkt dat de wespandief al het bosgebied van de Veluwe gebruikt als foerageergebied, maar dat hij een sterke voorkeur heeft voor bosranden voor het zoeken naar voedsel. Bos nabij bebouwing wordt echter gemeden als gevolg van de verstoring aldaar.

Verder wordt wel in open gebied, heideterreinen met boomopslag, parken en recreatieterreinen, langs water en in 'groene' bebouwing met veel grote tuinen incidenteel naar voedsel gezocht.

Het is daarom de vraag of het leefgebied zich daadwerkelijk uitstrekt tot het plangebied waar nu al veel verstoring is en/of hoe gevoelig de wespandief daadwerkelijk is voor verstoring.

In de broedgebieden leeft de soort teruggetrokken of onopvallend en loopt daardoor weinig kans op verstoring. Wespandieven kunnen succesvol broeden op korte afstand van wandelpaden of nabij drukke verkeerswegen. Menselijke activiteit leidt er echter wel toe dat beschikbaar voedsel in de vorm van wespennesten niet geëxploiteerd kan worden: Wespandieven moeten in alle rust de raten uit kunnen graven en komen vele malen (2-9) terug bij een wespennest.⁷

Zwarte specht

In Natura 2000-gebied Veluwe is het voorkomen van de zwarte specht vlakdekkend onderzocht in 1998-2000 in het kader van het landelijke atlasproject broedvogels van SOVON. Validatie van de territoriumkartering aan de hand van nesttellingen heeft niet plaatsgevonden. Voor een soort als de zwarte specht wordt het voorkomen gemakkelijk overschat vanwege de grote activiteitsgebieden.⁷

Bijna het hele Natura 2000-gebied Veluwe is aangemerkt als leefgebied van de zwarte specht; het leefgebied ligt daarmee eveneens op 200 m afstand van het plangebied. Het is echter niet zeker of de

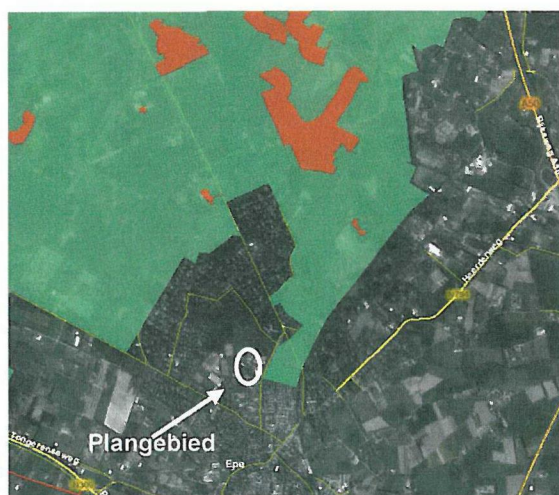
⁶ Werkkaarten Natura 2000 beheerplan Veluwe, gelderland.nl

⁷ Factsheets van broedvogels in de Natura2000-gebieden van Gelderland, SOVON-Onderzoeksrapport 2008/14

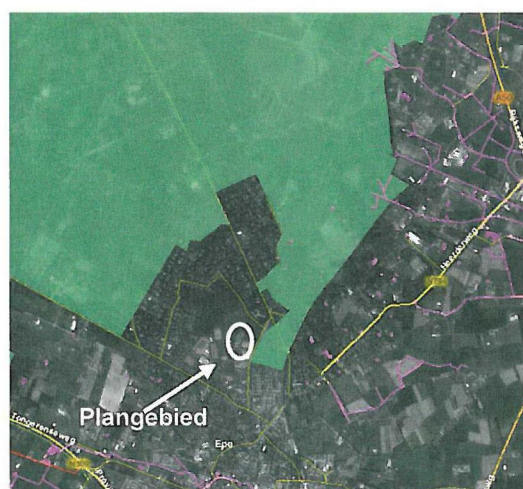
zwarte specht hier ook daadwerkelijk voorkomt. Omdat in het nabijgelegen deel van het aangegeven leefgebied sprake is van uitloop van de woningen in de omgeving, zal het niet om optimaal leefgebied gaan.

Overige vogelsoorten

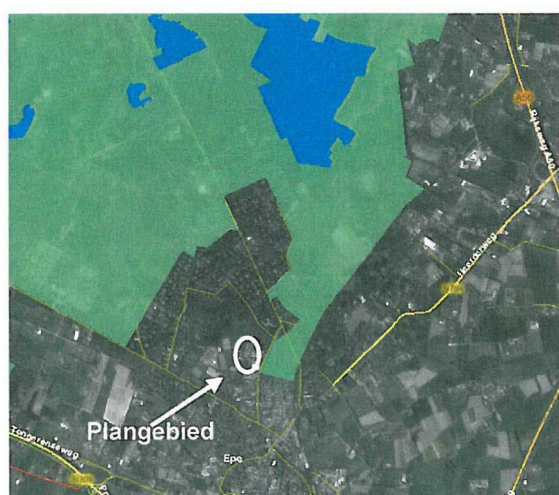
De overige Natura 2000-broedvogels komen op grotere afstand van het plangebied voor, zie onderstaande kaarten met potentieel leefgebied.

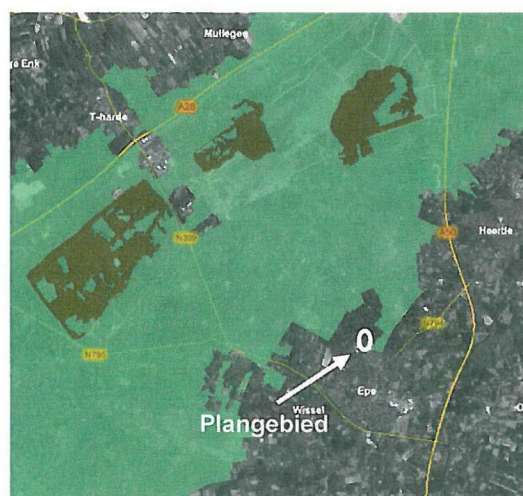
Figuur 4-5. Leefgebied boomleeuwerik

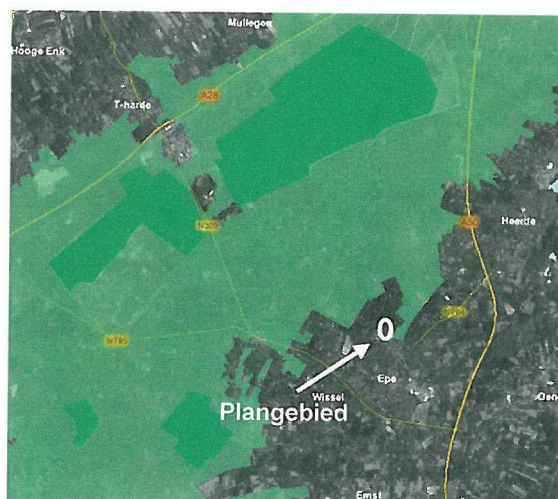
Figuur 4-6. Leefgebied ijsvogel

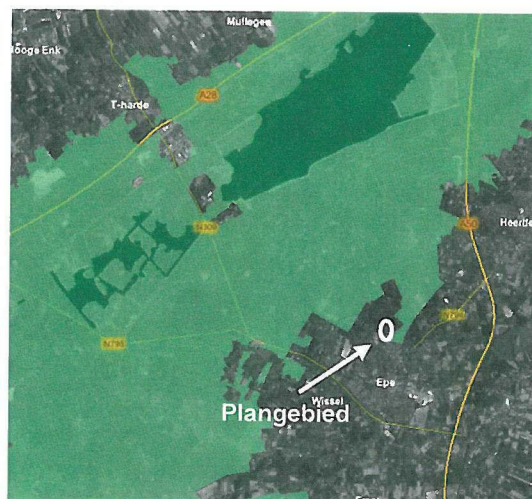
Figuur 4-7. Leefgebied roodborsttapuit

Figuur 4-8. Leefgebied grijskluwier

Figuur 4-9. Leefgebied nachtzwaluw

Figuur 4-10. Leefgebied tapuit

In het volgende hoofdstuk worden effecten van het plan op Natura 2000 habitattypen en (vogel-)soorten beschreven.

5 EFFECTEN

5.1 Habitattypen

Voor habitattypen is alleen stikstofdepositie relevant. Overige storingsfactoren hebben geen effecten.

De toename van stikstofdepositie als gevolg van het project bedraagt ter plaatse van het dichtstbijzijnde habitatype 0,2 mol N/ha/jr. Verder weg zal de bijdrage aan de depositie nog lager zijn.

De toename bedraagt 0,02% van de kritische depositiewaarde van de dichtstbijzijnde habitattypen (droge heide en oude eikenbossen, KDW van beide 1100 mol N/ha/jr). Jaspers et al⁸ betogen dat een toename van stikstof die kleiner is dan 0,5% van de kritische depositiewaarde, ecologisch feitelijk niet meer meetbaar is. 0,2 mol stikstof is ongeveer gelijk aan een halve theelepel kunstmest (circa 2,8 gram pure stikstof). Verspreid over één hectare (anderhalf voetbalveld), aangebracht gedurende een jaar heeft dit geen enkel effect op de vegetatie.

De stikstofdepositie in Nederland en ook in deze regio vertoont een dalende trend. In de omgeving van het plangebied zal de depositie in 2030 ongeveer 50 mol N/ha/jr lager liggen dan in 2010 als gevolg van vigerend beleid (www.rivm.nl grootschalige concentratiekaarten Nederland). Deze daling is zeer veel groter dan de toename van 0,2 mol N/ha/jr.

Er is **geen** sprake van een negatief effect op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van (een van de) habitattypen van het Natura 2000-gebied Veluwe. Significante negatieve effecten zijn uitgesloten.

5.2 Habitatrichtlijnsoorten

In de omgeving van het plangebied komen geen Habitatrichtlijnsoorten voor. Geluid en stikstofdepositie reiken niet tot in het leefgebied van deze soorten. Ook is er geen sprake van andere effecten als gevolg van het voornemen.

Er is **geen** sprake van een negatief effect op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van (een van de) Habitatrichtlijnsoorten van het Natura 2000-gebied Veluwe. Significante negatieve effecten zijn uitgesloten.

5.3 Vogelrichtlijnsoorten

Voor Vogelrichtlijnsoorten zijn stikstofdepositie en geluid relevant. Overige storingsfactoren hebben geen effecten.

Stikstofdepositie

Vogels kunnen gevoelig zijn voor effecten van stikstofdepositie als hun leefgebied daar gevoelig voor is (bijvoorbeeld vergrassing heide). In de omgeving van het plangebied zijn de meest stikstofgevoelige delen van leefgebieden aangemerkt als Natura 2000-habitattypen (bv droge heide). In paragraaf 5.1 is geconcludeerd dat er geen sprake is van negatieve effecten op habitattypen.

⁸ Jaspers, H., M. Mouissie, D. Tuitert & F. Kwadijk, 2010. Het slot en de sleutel. Stikstofdepositie en natuur. Toets 10(1): 6-11

Voor de zwarte specht kan er als gevolg van stikstofdepositie sprake zijn van afname van bosmieren door vergrassing,⁹ waardoor het foerageergebied van de zwarte specht gevoelig is voor stikstofdepositie. Het broedgebied van de zwarte specht is niet gevoelig. De stikstofdepositie als gevolg van het project is echter zo beperkt, en op een klein oppervlakte dat al geen optimaal leefgebied is. De zwarte specht heeft een territorium van 100-400 ha¹⁰, de beperkte extra stikstofdepositie vindt op een zeer klein deel van dit leefgebied plaats.

De wespandief is alleen gevoelig voor stikstof als leefgebied uit heide en vennen bestaat⁹. Dit is niet aan de orde. Daarnaast geldt ook voor deze soort dat het slechts een zeer kleine hoeveelheid is in een klein deel van het leefgebied.

Stikstofdepositie als gevolg van het plan reikt niet tot in de leefgebieden van overige vogelsoorten.

Er is daarom **geen** sprake van een negatief effect op vogels als gevolg van stikstofdepositie van het project.

Geluid

Er zal tijdens de bouwwerkzaamheden tijdelijk sprake zijn van een hogere geluidbelasting. Tijdens werkzaamheden zal bijvoorbeeld materiaal aangevoerd moeten worden, waardoor extra vrachtverkeerbewegingen nodig zijn. Deze verstoring is tijdelijk en van korte duur (zowel voor de uitvoeringsperiode als voor momenten op de dag) en zal opgaan in de geluidproductie van de bestaande verkeersbewegingen en menselijke activiteiten. De instandhoudingsdoelstellingen van de vogelsoorten van de Veluwe zijn hiermee niet in gevaar. Er is geen sprake van significante verstoring. Let op dat verstoring van broedende vogels binnen het plangebied zelf vanuit de Flora- en faunawet niet is toegestaan, zie tekstkader.

Tijdens de gebruiksfase neemt de geluidsbelasting ten opzichte van de huidige situatie nauwelijks toe. Geluid van verkeer reikt niet tot in het Natura 2000-gebied.

Het plangebied zelf is aangeduid als leefgebied van de wespandief. Hoewel het niet waarschijnlijk is dat de wespandief daadwerkelijk gebruik maakt van het plangebied, zou de soort in de omgeving kunnen voorkomen. Deze soort is echter niet gevoelig voor verstoring door geluid.¹¹

Overige vogelrichtlijnsoorten hebben hun leefgebied op grotere afstand van het plangebied, waar geen toename van geluid optreedt als gevolg van het project. Er is daarom **geen** sprake van een negatief effect.

⁹ Herstelstrategieën stikstofgevoelige habitats, Bijlage 2 Vogelrichtlijnsoorten en de gevoeligheid voor stikstof van het leefgebied

¹⁰ Factsheets van broedvogels in de Natura2000-gebieden van Gelderland, SOVON-Onderzoeksrapport 2008/14

¹¹ Sierdsema, H., J. van Diermen, B. Aarts, L. van den Bremer en A. van Kleunen (2008). Factsheets van broedvogels in de Natura 2000-gebieden van Gelderland. SOVON onderzoeksrapport 2008/14

Verstoring broedende vogels vanuit Flora- en faunawet niet toegestaan

De beplanting binnen het plangebied is geschikt voor verschillende soorten broedvogels die in stedelijk gebied voorkomen. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen (globaal lopend tussen 15 maart – 15 juli) plaatsvinden treedt er verstoring op van broedende vogels ten gevolge van de werkzaamheden. Deze verstoring is niet toegestaan. Als gestart wordt met de werkzaamheden buiten het broedseizoen, mag er wel doorgewerkt worden tijdens het broedseizoen, omdat de gebieden dan door verstoring ongeschikt zijn geraakt als leef- en/of broedgebied. Wanneer de werkzaamheden echter zo worden gepland dat vogels er in een stille periode toch kunnen gaan broeden, kunnen wel negatieve effecten op broedvogels optreden als de intensiteit van de werkzaamheden vervolgens binnen het broedseizoen weer toeneemt. In dat geval wordt de Flora- en faunawet overtreden. Hiervoor kan geen ontheffing verleend worden en de betreffende werkzaamheden zijn dan ook verboden.

6 CONCLUSIE

Als gevolg van de realisatie van de Unilocatie aan de Wachtelenbergweg te Epe zal er **geen** sprake zijn van (significant) negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Veluwe.

Door de verkeersaantrekkende werking heeft het voornemen een zeer kleine toename van stikstofdepositie als gevolg, die echter zo klein is dat deze geen ecologische gevolgen zal hebben. Daarnaast is er tijdelijk sprake van enige verstoring door geluid tijdens werkzaamheden. Er is echter geen sprake van significante verstoring.

Er is geen vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig.

Let op dat verstoring van broedende vogels vanuit de Flora- en faunawet niet is toegestaan, zie tekstkader op de vorige pagina.

7 GERAADPLEEGDE BRONNEN

Alterra Wageningen UR & Programmadirectie Natura 2000 van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie Versie april 2012 – 2, Herstelstrategieën stikstofgevoelige habitats, Bijlage 2 Vogelrichtlijnsoorten en de gevoeligheid voor stikstof van het leefgebied, Ecologische onderbouwing van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS),

Dobben H. van, A. van Hinsberg, 2008, Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden, Wageningen, Alterra rapport 1654

Jaspers, H., M. Mouissie, D. Tuitert & F. Kwadijk, 2010. Het slot en de sleutel. Stikstofdepositie en natuur. Toets 10(1): 6-11

Reijnen en Foppen 1992, Het voorspellen van het effect van snelverkeer op broedvogelpopulaties

Ontwerpbesluit Veluwe (N2K057_WB HVN Veluwe.doc)

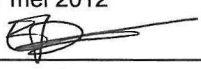
Werkkaarten Natura 2000 beheerplan Veluwe, Atlas Groen Gelderland, Provincie Gelderland

Factsheets van broedvogels in de Natura2000-gebieden van Gelderland, SOVON-Onderzoeksrapport 2008/14

Factsheets van broedvogels in de Natura 2000-gebieden van Gelderland, 2008

Sierdsema, H., J. van Diermen, B. Aarts, L. van den Bremer en A. van Kleunen (2008). Factsheets van broedvogels in de Natura 2000-gebieden van Gelderland. SOVON onderzoeksrapport 2008/14

8 COLOFON

Opdrachtgever	: Gemeente Epe
Project	: Voortoets ontwikkeling Unilocatie Wachtelenbergweg
Dossier	: BB1357
Omvang rapport	: 21 pagina's
Auteur	: Edith Dorsman
Bijdrage	: Alex Bouthoorn (stikstofdepositie), Jeroen Kwakkel (geluid)
Interne controle	: Dorien Grote Beverborg
Projectleider	: Edith Dorsman
Projectmanager	: Saskia Mulder
Datum	: 1 mei 2012
Naam/Paraaf	:

DHV B.V.

Verlengde Kazemestraat 7

7417 ZA Deventer

Postbus 927

7400 AX Deventer

T (088) 348 63 00

F (088) 348 63 01

E deventer@dhv.com

www.dhv.nl

BIJLAGE 1 Berekening stikstofdepositie

MEMO

Aan : Edith Dorsman, DHV
Van : Alex Bouthoorn, DHV
Kopie : Sander Teeuwisse, DHV
Dossier : BB1357
Project : Wachlenenbergweg Epe
Betreft : Berekening effecten stikstofdepositie als gevolg van verkeersaantrekkende werking Unilocatie

Ons kenmerk :
Datum : 17 april 2012
Status :
Classificatie : Klant vertrouwelijk

Inleiding

Aan de Wachtelenbergweg te Epe heeft de gemeente de realisatie van de Unilocatie gepland. De Unilocatie zal twee basisscholen, twee kinderopvangorganisaties en de buurtvereniging huisvesten. In de huidige planning wordt gestreefd naar oplevering in het voorjaar van 2014.

Het voorontwerp heeft inmiddels ter inzage gelegen en naar aanleiding daarvan heeft de provincie Gelderland gevraagd rekening te houden met de mogelijke gevolgen van het plan op de instandhoudingdoelstellingen van het verderop gelegen Natura 2000-gebied "Veluwe".

Als onderdeel van het onderzoek naar de gevolgen van het plan op de instandhoudingdoelstellingen is een inschatting gemaakt van de effecten van de verkeersaantrekkende werking op de stikstofdepositie binnen het Natura 2000-gebied. In figuur 11 is een situatieschets gegeven.

Figuur 11. Plangebied Unilocation en omgeving

Methode

DHV beschikt over een eenvoudige stikstofdepositietool waarmee op snelle en flexibele wijze een inschatting kan worden gekregen van de depositiebijdrage van verkeer in de omgeving van wegen. De tool is een vereenvoudiging van de berekeningsmethodiek voor stikstofdepositie zoals beschreven in de instructie "Rijkswegen en Natuurbeschermingswet 1998" van Rijkswaterstaat (RWS) en zal in de toekomst ook gebruikt worden als instrument ter bepaling van de afbakening van onderzoeksgebieden. Met de tool wordt de verkeersbijdrage aan de stikstofdepositie in het Natura2000-gebied bepaald op basis van etmaalintensiteiten, rijsnelheid, congestie en afstand.

Invoergegevens

Door de gemeente Epe zijn verkeersaantallen geleverd voor de huidige en toekomstige situatie inclusief de verkeersaantrekkende werking van de Unilocation (400 motorvoertuigen per etmaal op een weekdag¹²). Deze zijn in tabel 2 opgenomen.

Tabel 2. Gemiddelde etmaalintensiteiten huidige en toekomstige situatie (incl. verkeersaantrekkende werking)

Weg	Huidige situatie	Toekomstige situatie
Sportlaan	457 (400/600)	543 (520/600)
Wachtelenbergweg	807 (650/1200)	1007 (930/1200)

N.B. Tussen haken de geleverde intensiteit voor weekdag/zaterdag. Gemiddelde etmaalintensiteit door gewogen gemiddelde

¹² Dit aantal is onafhankelijk van de ontsluiting van het gebied. Een alternatieve ontsluiting door bijvoorbeeld een knip in de Wachtelenbergweg geeft een andere routing maar een gelijk aantal voertuigen van en naar de planlocatie en daarmee een gelijke stikstofdepositiebijdrage.

Aangenomen is dat de geleverde intensiteiten alleen licht (personen) verkeer betreffen en dat er geen sprake is van stagnatie. De maximale snelheid op de Wachtelenbergweg en de Sportlaan bedraagt 30 kilometer per uur.

Het Natura 2000-gebied Veluwe ligt op ongeveer 200 meter van de planlocatie. Het dichtstbijzijnde gevoelige habitattype (droge heide) ligt verder dan de Natura 2000-grens op circa 800 meter. Op deze afstand is de depositiebijdrage in de huidige en toekomstige situatie bepaald.

Rekenresultaten

Op basis van de verkeerscijfers uit tabel 2 is de stikstofdepositie op het dichtstbijzijnde gevoelige habitattype in Natura 2000-gebied Veluwe bepaald. Dit zowel voor de huidige als voor de toekomstige situatie. In tabel 3 wordt de stikstofdepositiebijdrage weergegeven. Ook de achtergronddepositie is in deze tabel weergegeven.

Tabel 3. Stikstofdepositiebijdrage verkeer rond Unilocatie

Stikstofdepositie [mol/ha/jr]	Afstand [m]	Huidige Situatie (2012)	Toekomstige Situatie (2014)	Achtergrond (2010)	Achtergrond (2015)
Veluwe	800	1,4	1,6	1780	1730

De stikstofdepositiebijdrage in de toekomstige situatie is circa 1,6 mol/ha/jr, in de huidige situatie is de bijdrage circa 1,4 mol/ha/jr. De toename als gevolg van het plan is circa 0,2 mol/ha/jr. Deze waarden zijn worstcase.